

ANTONIO TIZZANO

FŐTANÁCSNOK INDÍTVÁNYA

Az ismertetés napja: 2004. október 28.¹

1. A jelen ügyekben az Európai Közösségek Bizottsága azt állítja, hogy az Osztrák Köztársaság és a Portugál Köztársaság nem teljesítette az 1986. december 22-i 87/101/EGK tanácsi irányelvvel² módosított, a hulladékolajok ártalmatlanításáról szóló, 1975. június 16-i 75/439/EGK tanácsi irányelv³ (a továbbiakban: 87/101 irányelv, illetve 75/439 irányelv, együttesen: irányelv) 3. cikkének (1) bekezdéséből eredő kötelezettségeit.

I — Jogi háttér

A — A közösségi szabályozás

2. A környezetnek a „[hulladék]olajoknak környezetbe juttatása; lerakása vagy kezelése által okozott káros hatások ellen” történő

védelme céljából (harmadik preambulumbekzdés) a Tanács elfogadta a 75/439 irányelvet, amely arra kötelezi a tagállamokat, hogy fogadják el a hulladékolajok gyűjtésének és ártalmatlanításának biztosításához szükséges intézkedéseket.

3. Mivel úgy ítélte meg, hogy az ártalmatlanítás különféle technikái közül nagyobb „energiamegtakarítás[t]” lehetővé tévő regenerálás jelenti „a legeszszerűbb módj[át] a hulladékolajok újbóli felhasználásának”, a tanács a későbbiekben elfogadta a 75/439 irányelvet módosító 87/101 irányelvet, éppen azért, hogy elsőbbséget biztosítson ennek a kezelésnek.

4. Az irányelv meghatározása szerint a regenerálás „bármely folyamat, amellyel alapolaj állítható elő a hulladékolajok finomításával, különösen a bennük lévő szennyezőanyagok, oxidációs termékek és adalékanyagok eltávolítása révén” (az 1. cikk negyedik francia bekezdése).

¹ — Eredeti nyelv: olasz.

² — A hulladékolajok ártalmatlanításáról szóló 75/439/EGK tanácsi irányelvet módosító 1986. december 22-i 87/101/EGK tanácsi irányelv (HL L 42., 43. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 1. kötet, 321. o.).

³ — HL L 194., 31. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 1. kötet, 14. o.

5. A jelen ügy tekintetében különösen a 3. cikkre kell emlékeztetnem, amely így rendelkezik:

B — *A nemzeti szabályozás*

Az osztrák rendelkezések

„(1) Ahol a műszaki, gazdasági és szervezeti adottságok [helyesen: kööttségek] megengedik, a tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket ahhoz, hogy elsőbbséget biztosítsanak a hulladékolajok regenerálás érdekében [helyesen: regenerálással] történő kezelése számára.

6. A regenerálás elsőbbségének az irányelv 3. cikkének (1) bekezdésében előírt kötelezettségét a hulladékgazdálkodásról szóló, 1990. évi törvény⁴ (Abfallwirtschaftsgesetz, a továbbiakban: az AWG 1990) 1. §-ának (1) bekezdése és 22. §-ának (1) bekezdése ültette át az osztrák jogrendbe).

7. Az 1. § (1) bekezdésének értelmében:

(2) Ahol a hulladékolajokat, figyelembe véve a fenti (1) bekezdésben foglaltakat [helyes fordítás: említett kööttségeket], nem regenerálják, ott a tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a hulladékolajok bármely módon történő égetése környezetvédelmi szempontból megfelelő körülmények között, ezen irányelv rendelkezéseivel összhangban történjék, amennyiben ez [helyes fordítás: az ilyen égetés] műszakilag, gazdaságilag és szervezetiileg megvalósítható.

„A hulladékgazdálkodás célja:

1. a legnagyobb mértékben csökkenteni mindazokat az ártalmas, káros vagy olyan hatásokat, amelyek bármilyen módon érinthetik az emberek, az állatok, a növények egészségét, életkörülményeit és természetes környezetét;
2. megőrizni a nyersanyag- és energiaforrásokat;

(3) Ahol a hulladékolajokat, figyelembe véve az (1) és (2) bekezdésben foglaltakat [helyes fordítás: említett kööttségeket], nem regenerálják és nem is égetik, ott a tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket a hulladékolajok biztonságos lebontása [helyesen: megsemmisítése], ellenőrzött tárolása vagy lerakása érdekében.”

[...]”⁵

4 — BGBl. Nr. 325/1990.

5 — Nem hivatalos fordítás.

8. A 22. § (1) bekezdése így rendelkezik:

A portugál szabályozás

„A hulladékolajok újrafeldolgozása csak anyagok újrafeldolgozása (tisztítás, feldolgozás) vagy energia előállítása esetén engedélyezhető.”⁶

10. Az irányelv belső jogrendjébe ültetésének céljából Portugália a következő jogszabályokat fogadta el:

9. Azért, hogy jobban rávilágítson a regenerálás fontosságára, Ausztria később elfogadta a hulladékgazdálkodásról szóló, 2002. évi szövetségi törvényt⁷ (Abfallwirtschaftsgesetz 2002; a továbbiakban: AWG 2002). E törvény 2002. november 2-án lépett hatályba, és 16. §-a (3) bekezdésének 1. pontja az alábbiakat írja elő:

— a hulladékolajok tárolása, begyűjtése és elégetése tevékenységének szabályozásáról szóló, 1991. február 23-i 88/91. sz. törvényerejű rendelet;

— a hulladékolajok begyűjtéséről, tárolásáról, előzetes kezeléséről, regenerálásáról, visszagyűjtéséről, elégetéséről és megsemmisítéséről szóló rendelet jóváhagyásáról szóló, 1992. március 25-i 240/92. sz. miniszteri rendelet;

„A hulladékolajok újrafeldolgozási eljárás alá tartoznak [...], amennyiben a hulladék tulajdonosa számára gazdaságos feltételek mellett műszakilag lehetséges hulladékolajból alapanyag előállítása, figyelemmel az előállított mennyiségre, a szállítási eszközökre és a felmerült költségekre. Ha a hulladékolajat újrafeldolgozási eljárásnak vetik alá, az alapanyagból ily módon nyert ásványi anyagok PCB/PCT-tartalma (poliklórozott bifenil és poliklórozott terfenil) nem haladhatja meg az 5 ppm-t, halogéntartalmuk pedig a tömegük 0,03%-át”⁸.

— a hulladékolajok szállításával kapcsolatos biztonsági és azonosítási szabályokról szóló, 1992. november 5-i 1028/92. sz. miniszteri rendelet;

— a hulladékolajok kezelésének engedélyezésére vonatkozó rendelet alkalmazásáról szóló, 1993. május 18-i ipari és környezetvédelmi minisztériumi együttes határozat.

6 — Nem hivatalos fordítás.

7 — BGBl. I Nr. 102/2002.

8 — Nem hivatalos fordítás.

11. A hivatkozott rendelkezések felülvizsgálata során a portugál hatóságok 2001. március 19-én elfogadták „A hulladékolajok kezelésének új nemzeti stratégiája” című dokumentumot, amely a szóban forgó anyagok kezelése új politikájának céljai között rögzíti a regenerálás elsőbbségét.

„az Osztrák Köztársaság — mivel nem fogadta el azokat az intézkedéseket, amelyek *de jure* és *de facto* szükségesek ahhoz, hogy elsőbbséget biztosítsanak a hulladékolajok regenerálással történő kezelése számára, ahol azt a műszaki, gazdasági és szervezeti kötöttségek lehetővé teszik — nem teljesítette a hulladékolajok ártalmatlanításáról szóló, 1975. június 16-i 75/439/EGK tanácsi irányelv 3. cikke (1) bekezdéséből eredő kötelezettségeit”.

II — Tényállás és eljárás

A C-15/03. sz. Bizottság kontra Ausztria ügyben

12. Miután megvizsgálta az irányelv átültetésének jelenlegi állapotának vizsgálatára készített kérdőívre adott válaszokat, a Bizottság 2001. április 7-én felszólító levelet küldött Ausztriának, amelyben többek között a 3. cikk (1) bekezdésének a nemzeti jogrendbe történt átültetését vitatta.

13. E levelet 2001. december 21-én indoklással ellátott vélemény követte.

14. Miután az Ausztria által adott válaszokat és felvilágosításokat nem tartotta kielégítőnek, a Bizottság 2003. január 14-én keresetet nyújtott be, amelyben az alábbiak megállapítására kérte a Bíróságot:

15. 2003. június 17-i végzésével a Bíróság elnöke engedélyezte, hogy a Finn Köztársaság, valamint Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága az Osztrák Köztársaság kérelmét támogatva — az eljárási szabályzat 93. cikkének 1. §-a alapján — beavatkozzék az eljárásba.

16. A 2004. szeptember 16-án tartott tárgyaláson a Bíróság meghallgatta a Bizottságot és az Osztrák Köztársaságot.

A C-92/03. Bizottság kontra Portugália ügyben

17. 2001. április 11-i felszólító levelében a Bizottság Portugália esetében is az irányelv nem megfelelő átültetését kifogásolta.

18. És hasonlóképpen: a Portugália által e tekintetben szolgáltatott adatok és észrevételek nem győzték meg a Bizottságot, amely az eljárás folytatása mellett döntött, és 2001. október 24-én indokolással ellátott véleményt fogalmazott meg, amelyet december 21-én kiegészítő indokolással ellátott vélemény követett.

19. Végül, 2003. február 28-án a Bizottság keresetet nyújtott be, akárcsak Ausztria esetében, amelyben az alábbiak megállapítására kérte a Bíróságot:

„a Portugál Köztársaság — mivel nem fogadta el azokat az intézkedéseket, amelyek ahhoz szükségesek, hogy elsőbbséget biztosítson a hulladékolajok regenerálással történő kezelése számára, ahol a műszaki, gazdasági és szervezeti adottságok azt lehetővé teszik — nem teljesítette az 1986. december 22-i 87/101/EGK irányelv által módosított, a hulladékolajok ártalmatlanításáról szóló, 1975. június 16-i 75/439/EGK tanácsi irányelv 3. cikke (1) bekezdéséből eredő kötelezettségeit”.

20. 2003. szeptember 11-i végzésével a Bíróság elnöke engedélyezte, hogy a Finn Köztársaság a Portugál Köztársaság kérelmét támogatva ebbe az eljárásba is beavatkozzék.

III — Jogi elemzés

21. Ahogyan már láttuk, a Bizottság mindkét ügyben ugyanazt a kifogást fogalmazza meg az alperes államokkal szemben, amelyben azt

állítja, hogy nem fogadták el azokat az intézkedéseket, amelyek az irányelv 3. cikkének (1) bekezdése értelmében szükségesek ahhoz, hogy elsőbbséget biztosítsanak a hulladékolajok regenerálással történő kezelése számára.

22. Mivel az említett kifogást támogató és az ez ellen felhozott indokok szorosan összefüggenek egymással, együtt fogom megvizsgálni a két ügyet, szükség szerint hangsúlyozván az egyes ügyek sajátosságait.

23. Először azonban emlékeztetni szeretnék az 1999. évben a Bizottság kontra Németország, illetve a 2004. évben a Bizottság kontra Egyesült Királyság ügyekben hozott ítéletekre⁹, amelyekben a Bíróság már megállapítást tett a 3. cikk (1) bekezdésében előírt kötelezettség terjedelméről. Ezekből az ítéletekből ugyanis véleményem szerint a vizsgált ügyekben is hasznos elvek fejthetők ki.

24. A fent hivatkozott ítéletekben a Bíróság elsősorban az irányelv 3. cikkének (1) bekezdése szerinti a „»műszaki, gazdasági vagy szervezeti adottságokra [kötöttségekre]« való

9 — A C-102/97. sz., Bizottság kontra Németország ügyben 1999. szeptember 9-én hozott ítélet (EBHT 1999., I-5051. o.) és a C-424/02. sz., Bizottság kontra Egyesült Királyság ügyben 2004. július 15-én hozott ítélet (EBHT 2004., I-7249. o.).

hivatkozás” terjedelmére mutatott rá mint a tagállamok azon kötelezettsége teljesítésének lehetséges korlátjára, amely szerint elsőbbséget kellene biztosítaniuk a hulladékotlajok regenerálással történő kezelése számára.

25. A Bíróság szerint ez a hivatkozás „a tagállamoknak előírt kötelezettséget átfogó módon kifejező rendelkezés részét képezi”. Ezen tehát „a közösségi jogalkotó nem a valamely általános végrehajtási szabály alóli korlátozott kivételek előírását értette”, hanem inkább „a hulladékotlajok regenerálása elsőbbségének biztosítására vonatkozó *pozitív kötelezettség* hatályának és tartalmának meghatározását”¹⁰ akarta adni.

26. A Bíróság tehát kizárta, hogy „a valamely tagállamban fennálló műszaki, gazdasági vagy szervezeti adottságok” már önmagukban úgy tekinthetők, amelyek „megakadályozzák az irányelv 3. cikkének (1) bekezdésében foglalt intézkedések elfogadását”. Az ilyen jellegű értelmezés ugyanis „teljesen megfosztaná e rendelkezést hatékony érvényesülésétől, mivel a tagállamokra megállapított kötelezettséget a *status quo* fenntartására korlátozná, ami megszüntetné a hulladékotlajok regenerálással történő kezelésének elsőbbségéhez szükséges intézkedések meghozatalával kapcsolatos tényleges kötelezettséget”¹¹.

27. Hogy melyek ezek az intézkedések, a tekintetben a Bíróság úgy határozott, hogy „nem feladata meghatározni azokat”. Viszont szükséges „azt megvizsgálni, hogy lehetséges-e a hulladékotlajok regenerálása elsőbbségét biztosító és a műszaki, gazdasági és szervezeti szempontból való megvalósíthatóság követelményének eleget tevő intézkedéseket hozni”¹².

28. E vizsgálat keretében, az akkor vizsgált két ügyben a Bíróság megállapította, hogy az irányelv 3. cikkének (1) bekezdésben előírt kötelezettségnek való megfeleléshez nem elegendő „a regenerációs kezelés feltételeit biztosító jogi háttér”¹³ előírása, sem pedig az, hogy csak „kutatásokat végezzenek, és jelentéseket készítsenek a hulladékotlajok ártalmatlanítására való módszerek meghatározására”¹⁴.

29. A műszaki, gazdasági vagy szervezeti adottságok fent említett határain belül ezt kell követniük a „regenerálással történő kezelés elsőbbségét célzó konkrét intézkedéseknek”¹⁵, amelyek lehetnek mind „kényszerítő”, mind „ösztönző intézkedések”¹⁶, és amelyek az irányelv 14. cikke szerinti, a

12 — A Bizottság kontra Egyesült Királyság ítélet 24. pontja.

13 — A Bizottság kontra Németország ítélet 34. pontja.

14 — A Bizottság kontra Egyesült Királyság ítélet 25. és 26. pontja.

15 — A Bizottság kontra Egyesült Királyság ítélet 25. pontja.

16 — A Bizottság kontra Németország ítélet 34. pontja.

10 — A Bizottság kontra Egyesült Királyság ítélet 20. pontja. A kiemelés tőlem.

11 — A Bizottság kontra Egyesült Királyság ítélet 21. pontja.

regenerálásért járó kompenzáció, vagy a 15. cikkben szereplő sajátos terhek formáját is magukra ölthetik¹⁷.

30. A Bizottság és az alperes kormányok jelen ügyben felhozott érveit tehát a fent kifejtettek fényében kell elemezni.

31. Ausztria és Portugália — a finn kormány és az Egyesült Királyság Kormánya által e tekintetben támogatva — éppen arra a tényre hivatkoznak, hogy a regenerálás elsőbbségének kötelezettségét az irányelv „a műszaki, gazdasági vagy szervezeti kötöttségektől” teszi függővé rendeli alá. Véleményük szerint azonban ilyen kötöttségek ténylegesen léteznek, ami arra kényszeríti ezeket az államokat, hogy a használt olajok kezelésének az irányelv által másodlagosan engedélyezett más eljárásait (égetés, megsemmisítés vagy raktározás) alkalmazzák.

32. Az osztrák kormány szerint az Ausztriában begyűjtött használt olaj különösen csekély mennyisége nem tenné gazdaságossá sem az állam, sem pedig a magánvállalkozások számára, hogy regenerálásra alkalmas speciális berendezésekkel rendelkezzenek.

33. Ez a kötöttség Portugália esetében is fennáll, sőt, a portugál kormány szerint a helyzetet a hulladékok szabad mozgásának az Európai Közösségen belüli, az oda irányuló és az onnan kifelé történő hulladékszállítás felügyeletéről és ellenőrzéséről szóló 259/93/EGK tanácsi rendelet¹⁸ által előírt rendszere is súlyosbítja. E kormány véleménye szerint a hivatkozott rendelet nem tenné lehetővé a portugál hatóságok részére, hogy tiltakozzanak a hulladékolajok más tagállamba történő szállítása és ottani létesítményekben történő elégetése ellen. Ez utólag is korlátozná annak a lehetőségét, hogy a már önmagában is csekély mennyiségű hulladékolajokat a nemzeti üzemekben regenerálják, tehát a magánvállalkozások számára még nehezebbé és még kevésbé vonzóvá tennék a hulladékolajok kezelését.

34. A portugál kormány szerint továbbá a jelenlegi helyzetben nem állnának rendelkezésre elég fejlett technológiák a magas minőségű regenerált olajok előállításához, amelyek felvehetnék a versenyt az alapolajokkal, amelyekből egyébként is túlkínálat van a piacon.

35. Egyetértek azonban a Bizottsággal abban, amikor a fent idézett ítélezési gyakorlatra hivatkozva megállapítja, hogy az alperes kormányok által említett körülmények (a begyűjtött hulladékolajok kis mennyisége és a rendelkezésre álló technológiák csekély hatékonysága) ezekben az államokban „a *fennálló* műszaki, gazdasági vagy szervezeti adottságok” részét alkotják, tehát

18 — Az Európai Közösségen belüli, az oda irányuló és az onnan kifelé történő hulladékszállítás felügyeletéről és ellenőrzéséről szóló, 1993. február 1-jei 259/93/EGK tanácsi rendelet (HL L 30., 1. o.; magyar nyelvű kiadás 15. fejezet, 2. kötet, 176. o.).

17 — A Bizottság kontra Németország ítélet 45. és 46. pontja.

önmagukban nem minősíthetők olyan „kötöttségnek”, amely megakadályozná a 3. cikk (1) bekezdéséből eredő kötelezettség teljesítését.

36. Ahogyan azt a hivatkozott ítélkezési gyakorlat helyesen megállapította: amennyiben az említett rendelkezés terjedelmét korlátozhatná a *status quo* fenntartása, akkor ez jelentését veszítené, és hiábavalóvá, vagy legalább is jelentősen enyhébbé válna a tagállamok arra irányuló pozitív kötelezettsége, hogy elfogadják a regenerálás elsőbbségének biztosításához szükséges intézkedéseket. Olyan kötelezettség ez, amely természetesen a „kis” államokat is kötelezi, amelyek a keletkező hulladékolaj csekély mennyisége okán nem vonhatják ki magukat ennek teljesítése alól.

37. A Bíróság által megállapított teszt szerint tehát nem azt kell vizsgálni, hogy az Ausztriában és Portugáliában fennálló helyzet gazdaságossá teszi-e a regenerálást, vagy sem, hanem azt, hogy a szóban forgó államok tesznek-e valamit a fennálló akadályok leküzdésére azért, hogy gazdaságossá (vagy legalább elfogadható szintűvé) tegyék a szóban forgó kezelés elsőbbségének biztosítását. Más szavakkal, hogy a Bíróság által használt kifejezéssel éljünk, arról kell megbizonyosodni, hogy a tagállamok, a lehetőség birtokában, elfogadtak-e olyan „pozitív intézkedéseket”, amelyek célja a regenerálással történő kezelés elsőbbségének biztosítása, olyan „jogi háttér” létrehozásával, amely biztosítja a szükséges feltételeket, ráadásul olyan „konkrét intézkedések” elfogadásával, amelyek célja ezen elsőbbség megvalósítása.

38. Az ezekben az államokban létező nehézségeken túl mind Ausztria, mind Portugália azt állítja, hogy elfogadta az e paramétereknek megfelelő intézkedéseket.

39. Az osztrák kormány különösen azt állítja, hogy a regenerálás elsőbbségét a nemzeti jogrendben a hulladékolajok újrafeldolgozását előíró AWG 1990 22. §-ának (1) bekezdése biztosítja, e törvény 1. §-ának (1) bekezdésével együttes olvasatban, amely szerint a törvény célja a nyersanyag- és energiaforrások megőrzése. Az AWG 2002 még nyilvánvalóbbá teszi ezt az elsőbbséget, kötelezővé téve ezt az eljárást akkor, amikor ez technikailag lehetséges, és gazdasági szempontból jövedelmező az olajok birtokosa számára.

40. Az osztrák kormány azt állítja továbbá, hogy a szóban forgó kezelés elsőbbségét olyan konkrét intézkedések is elősegítik, mint az olyan projektek fejlesztése, amelyek a regenerálás előnyben részesítését célozzák a vállalkozásoknál, valamint a környezetvédelmi intézkedések területén olyan pénzügyi intézkedések elfogadása, amelyek a veszélyes hulladékok ártalmatlanítását és újrafelhasználását támogatják, amibe a hulladékolajok ártalmatlanítása is beletartozhat.

41. Ezzel szemben a portugál kormány elismeri a vonatkozó nemzeti jogszabályok reformjának szükségességét. Ennek ellenére azonban azt állítja, hogy elfogadta a regenerálás elsőbbségének biztosításához szükséges intézkedéseket, „A hulladékolajok kezelésének új nemzeti stratégiája” című dokumentum elfogadásával, amely rögzítette a reform alapjául szolgáló általános keretet.

42. Véleményem szerint azonban ezek az érvek nem cáfolják kellőképpen a Bizottság által felhozott kifogásokat.

43. Ausztria esetével kezdve mindenekelőtt arra mutatnák rá, hogy ez az állam védekezése során elsősorban az AWG 2002-re hivatkozott. Anélkül, hogy az e tekintetben általa felhozott és a Bizottság által egyébként vitatott érvek érdemét érintenénk, csak azt jegyezném meg, hogy ez a törvény csak 2002. november 2-án lépett hatályba, tehát akkor, amikor már régen lejárt a 2001. december 21-i indokolással ellátott véleményben kitűzött két hónapos határidő.

44. Ismeretes azonban, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint „a tagállami kötelezettségesség fennállását azon helyzet alapján kell elbírálni, amely a tagállamra az indokolással ellátott véleményben rögzített

határidő lejártakor volt jellemző”¹⁹. Ez azt jelenti, hogy a jelen ügyben kizárólag az AWG 1990 1. §-ának (1) bekezdésére és 22. §-ának (1) bekezdésére lehet hivatkozni, amelyek a Bizottság kifogásainak idején hatályban voltak.

45. E cikk vonatkozásában tehát a Bizottsággal együtt rámutatnék arra, hogy az e területen alkalmazandó nemzeti rendelkezések nem alkotnak olyan megfelelő jogi hátteret, amely elsőbbséget biztosítana a regenerálás számára. A szóban forgó rendelkezések ugyanis a hulladékolajoknak mind az újrafeldolgozás, mind az energiatermelés útján történő ártalmatlanítását engedélyezik, amely így az irányelvben foglalt fontossági sorrenddel ellentétesen azonos szintre emeli a regenerálást és az égetést.

46. Az osztrák rendelkezések e kettőssége véleményem szerint az Ausztria által elfogadott „konkrét intézkedésekben” is tükröződik. Az osztrák kormány által hivatkozott pénzügyi rendelkezések nem *specifikusan* támogatják a regenerálást, minthogy a veszélyes hulladékok bármely ártalmatlanítási vagy újrafelhasználási módszerére vonatkoznak.

47. Ami az osztrák kormány által a vállalkozásoknál indított regenerálásra vonatkozó projekteket illeti, úgy tűnik számomra, hogy olyan szabályozási háttér hiányában, amely

19 — Lásd különösen a C-147/00. sz., Bizottság kontra Franciaország ügyben 2001. március 15-én hozott ítélet (EBHT 2001., I-2387. o.) 26. pontját; a C-173/01. sz., Bizottság kontra Görögország ügyben 2002. július 4-én hozott ítélet (EBHT 2002., I-6129. o.) 7. és 10. pontját és a C-114/02. sz., Bizottság kontra Franciaország ügyben 2003. április 10-én hozott ítélet (EBHT 2003., I-3783. o.) 9. pontját.

ezeket kötelezővé tenné, illetve olyan egyedi pénzügyi intézkedések hiányában, amelyek ezeket más kezelésekkel szemben támogatnák, a projektek a gazdasági szereplők számára valójában csak egyszerű alternatívát jelentenek a hulladékolajok technikailag komplex és gazdaságilag költséges felhasználása tekintetében.

48. Portugália álláspontját tekintve nem tűnik úgy számomra, hogy ez az állam komolyan vitatta a Bizottságnak a nemzeti jogszabályok hiányosságára vonatkozó kifogását. A portugál kormány ugyanis elismerte, hogy e területen szükség van „a jogszabályok olyan reformjára, amelyek a megkövetelt feltételek keretének meghatározására irányulnak [...], hogy a regenerálás ténylegesen elsőbbséget kapjon”, és hogy az e célból előírt projekt még „a kormány jóváhagyására vár”²⁰.

49. Másrészt ezt a hiányosságot „A hulladékolajok kezelésének új nemzeti stratégiája” című dokumentum sem tudja megszüntetni. Ugyanis tisztán program jellegű dokumentumról van szó, amely csupán a portugál kormány által a jövőben elfogadásra kerülő esetleges konkrét intézkedéseket és jogszabályokat tanulmányozza és határozza meg.²¹

50. Végso soron számomra úgy tűnik, hogy a jelenlegi állapotban a Portugál Köztársaság semmilyen intézkedést nem tett az irányelv 3. cikkének (1) bekezdésében előírt kötelezettség átültetésére.

51. Ebben a helyzetben tehát nem értem, hogy e kormány részéről miért jó azt az ellenvetést felhozni, hogy Portugáliában a regenerálást végző üzemek magánvállalkozók részéről történő üzemeltetését kevésbé gazdaságossá tenné a hulladékok szabad mozgásának a 259/93 tanácsi rendelet által előírt rendszere (lásd fentebb a 33. pontot). Annál is inkább, mert a hivatkozott rendelet 7. cikke (4) bekezdése a) pontjának második franciabekezdése lehetővé teszi az illetékes nemzeti hatóságok számára, hogy kifogásokat emeljenek a más tagállamba újrahatszósítási célból irányuló hulladékszállítmányok ellen, ha „a szállítmány nem felel meg a környezetvédelemre [...] vonatkozó nemzeti törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseknek”.

52. Ahogyan azt a Bizottság helyesen megállapította: ha Portugália az irányelv előírásainak megfelelően az elégetéssel szemben elsőbbséget biztosított volna a regenerálásnak, akkor joggal emelhetett volna kifogásokat az e hulladékok más tagállamba történő szállítása ellen. Az ilyen rendelkezés megléte esetén ugyanis a hulladékolajok elégetésre irányuló kivitele ellentétes lenne a környezet védelmére vonatkozó nemzeti rendelkezésekkel, következésképpen az idézett rendelkezés értelmében kifogásolható. Ha tehát jól

20 — Lásd az ellenkérelem 48. pontját. Nem hivatalos fordítás.

21 — Lásd a Bizottság keresetlevelének V. mellékletét, 10–12. pont.

megnézzük, az e jogszabályra történő hivatkozás lehetetlensége nem oka, hanem következménye annak, hogy Portugália továbbra sem teljesítette az irányelvből eredő kötelezettségeit.

sított, a hulladékolajok ártalmatlanításáról szóló, 1975. június 16-i 75/439/EGK tanácsi irányelv 3. cikkének (1) bekezdéséből eredő kötelezettségeit.

53. A fent említett okokból tehát úgy vélem, hogy a Bizottságnak az alperes kormányok ellen felhozott kifogását el kell fogadni, következésképpen a Bíróságnak meg kell állapítania, hogy az Osztrák Köztársaság, illetve a Portugál Köztársaság — mivel nem fogadta el azokat az intézkedéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy elsőbbséget biztosítson a hulladékolajok regenerálással történő kezelése számára, ahol ezt a műszaki, gazdasági és szervezeti adottságok lehetővé teszik — nem teljesítette az 1986. december 22-i 87/101/EGK tanácsi irányelvvel módosított, a hulladékolajok ártalmatlanításáról

IV — A költségekről

54. Az eljárási szabályzat 69. cikkének 2. §-a alapján a Bíróság a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. Mivel a Bizottság ezt kérte, és, ahogyan láttuk, véleményem szerint az Osztrák Köztársaság és a Portugál Köztársaság pervesztes felek, azt javaslom, hogy kötelezni kell őket a költségek viselésére.

V — Véggökvetkeztetések

55. A fenti megállapítások fényében tehát az indítványozom, hogy a Bíróság állapítsa meg:

— a C-15/03. sz. ügyben

„1) Mivel nem fogadta el azokat az intézkedéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy elsőbbséget biztosítson a hulladékolajok regenerálással történő kezelése

számára, ahol ezt a műszaki, gazdasági és szervezeti adottságok lehetővé teszik, az Osztrák Köztársaság nem teljesítette a hulladékolajok ártalmatlanításáról szóló, 1975. június 16-i 75/439/EGK tanácsi irányelv 3. cikke (1) bekezdéséből eredő kötelezettségeit.

2) Az Osztrák Köztársaság viseli a költségeket”;

— a C-92/03. sz. ügyben

„1) Mivel nem fogadta el azokat az intézkedéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy elsőbbséget biztosítson a hulladékolajok regenerálással történő kezelése számára, ahol ezt a műszaki, gazdasági és szervezeti adottságok lehetővé teszik, a Portugál Köztársaság nem teljesítette az 1986. december 22-i 87/101/EK tanácsi irányelv által módosított, a hulladékolajok ártalmatlanításáról szóló, 1975. június 16-i 75/439/EGK tanácsi irányelv 3. cikke (1) bekezdése alapján fennálló kötelezettségeit.

2) A Portugál Köztársaság viseli a költségeket.”